

Expunere de motive

LEGE

pentru eliminarea impozitului minim pe cifra de afaceri

Impozitul minim pe cifra de afaceri, introdus prin Legea nr. 296/2023 și aplicabil începând cu 1 ianuarie 2024, a reprezentat una dintre cele mai radicale modificări ale regimului fiscal din România în ultimele decenii. La nivel declarativ a fost justificat drept o măsură prin care se dorește combaterea „optimizării fiscale” prin așa-zisa practică a prețurilor de transfer – adică manipularea valorii tranzacțiilor dintre entități afiliate sau aparținând aceluiași grup dar care sunt situate în jurisdicții diferite, cu scopul de a reloca profiturile artificial în țări care au un regim fiscal mai puțin extractiv și mai atrăgător, diminuând astfel baza impozabilă în România. Cu toate acestea, în realitate, IMCA se dovedește că afectează foarte grav nu doar acest tip de companii, ci și companiile productive care nu se angajează în astfel de practici, inclusiv companii care înregistrează pierderi reale și documentate contabil în mod corect. Aplicarea impozitului în mod nediferențiat și necorelat cu profitabilitatea reală a firmelor creează un precedent periculos și provoacă distorsiuni economice sistemice.

Impozitul minim pe cifra de afaceri, conform formulei de calcul legiferaute, rezultă în aplicarea unei cote de 1% asupra unui indicator apropiat de cifra de afaceri netă ajustată (venituri totale, din care se scad o serie limitată de venituri exceptate, investițiile în curs și amortizarea activelor noi). Impozitul se aplică doar companiilor care depășesc pragul de cifră de afaceri de peste 50 milioane euro, fără a ține cont de specificul fiecărui sector economic, de marjele structurale diferite, de sezonabilitatea afacerii sau nivelul investițiilor în curs. Indiferent dacă o companie realizează

profit sau pierderi, dacă din motive obiective sau reglementate suportă costuri mari, îi incumbă obligația să plătească o sumă fixă, calculată exclusiv pe baza volumului de activitate, și nu a capacității reale de a genera venit net.

Un studiu detaliat elaborat de The Tax Institute evidențiază, pe baze empirice solide, impactul profund negativ al IMCA. Au fost analizate **1.084 de companii** care, în 2023, au depășit pragul de 50 milioane euro cifră de afaceri, care împreună cumulează ~**40%** din cifra de afaceri totală a economiei românești. Pentru **peste 69%** (747 de companii) dintre acestea, impozitul pe profit datorat este mai mic decât IMCA, astfel că noul impozit funcționează ca o suprataxare în practică.

Mai mult, **148** dintre firmele analizate se aflau în pierdere în anul precedent aplicării, situație mult agravată de aplicarea IMCA, în timp ce alte **90** de firme au avut un profit net dar introducerea noului impozit minim le-a împins în pierdere. În total, aproape **240** de companii sunt împinse în pierdere de o măsură care ar fi trebuit să vizeze, în mod logic și conform intenției exprimate la momentul introducerii impozitului, doar firmele cu optimizări fiscale abuzive, nu și pe cele care susțin zeci de mii de locuri de muncă și se confruntă cu dificultăți reale, ciclice sau sistemice aferente unor afaceri complexe.

Efectele acestei politici fiscale nu se limitează doar cazuri individuale, ci sunt de natură să afecteze întregul ecosistem economic. Companiile nu funcționează izolat de restul economiei, iar introducerea unor dezechilibre majore printr-o astfel de impozitare punitivă se propagă în continuare pe lanțul de aprovizionare, afectând inclusiv restul întreprinderilor mici și mijlocii dependente de comenzile și fluxurile de capital ale companiilor mai mari care intră în sfera de aplicare a impozitului minim pe cifra de afaceri. Spre exemplu, industria auto, numărându-se în sectoarele strategice ale României, este una dintre cele mai afectate, atât direct cât și indirect, prin reducerea marjelor de profit ale furnizorilor de componente și servicii. În același mod, industria alimentară, agricultura, IT&C, industria prelucrătoare sau distribuția de medicamente – toate cu marje mici sau reglementări stricte – suportă o povară fiscală care le poate aduce în imposibilitatea de a continua operațiunile.

Mai mult de atât, impozitul minim pe cifra de afaceri cauzează și distorsiuni concurențiale grave și flagrante: două companii din același sector și având activitate similară, vor fi tratate din punct de vedere fiscal complet discriminatoriu doar pentru că una are o cifră de afaceri de 49,9 milioane euro, iar cealaltă de 50,1 milioane. O astfel de discrepanță restructurează artificial stimulentele pentru a fragmenta companiile, diminuând transparența și eficiența economiei și totodată consolidarea fiscală conducând astfel la consecințe opuse celor urmărite inițial.

Nu mai puțin important este faptul că justificarea inițială a măsurii nu este verosimilă, neexistând o legătură reală între impozitul minim pe cifra de afaceri și combaterea transferului de profit către jurisdicții străine mai atrăgătoare. Cele mai multe dintre companiile afectate sunt cu **capital românesc**, fără să facă parte dintr-un grup internațional sau să aibă entități afiliate în străinătate. Însă chiar și pentru cele cu capital străin, raportat la faptul că impozitul pe profit în țările de origine (Germania, Austria, Franța etc.) depășește 25%, în realitate nu există niciun stimulent economic real de a „exporta” profitul din România, unde impozitul este de 16%. Dimpotrivă, multe grupuri ar prefera repatrierea profiturilor prin dividende, scutite de impozit în baza Directivei Parent-Subsidiary.

Impozitul minim pe cifra de afaceri a fost introdus intempestiv în absența oricărui studiu de impact, și în plus, într-un climat de incertitudine legislativă. Drept dovadă, inclusiv Normele metodologice de aplicare a legii au fost adoptate la **peste 300 zile** după intrarea în vigoare a legii, prin HG nr. 1393/2024, iar mai multe instanțe judecătorești au suspendat aplicarea acestora pe fondul unor nelegalități procedurale grave, mai ales pentru că Guvernul a modificat prin Hotărâre de Guvern norme care ar fi trebuit reglementate sau modificate la nivel de lege. Această practică subminează securitatea juridică și încrederea în statul de drept, în special în ceea ce privește politicile fiscale.

Într-un context macroeconomic deja tensionat marcat de presiuni inflaționiste, costuri mari la energie, restricții de creditare și instabilitate geopolitică care afectează comerțul internațional pe întreg globul și cu precădere pe continentul european, introducerea unei taxe suplimentare, discriminatorie și lipsită de proporționalitate este nu doar inoportună, ci și periculoasă. În lipsa unei reforme, impozitul minim pe cifra de afaceri va contribui la reducerea investițiilor, la scăderea competitivității, la ieșirea firmelor de pe piață și la creșterea prețurilor suportate de **consumatorul final**. În același timp, încurajează evaziunea, divizarea artificială a companiilor și relocarea în jurisdicții mai stabile.

În lumina acestor considerente, propunem **abrogarea impozitului minim pe cifra de afaceri**. Prin eliminarea acestei taxe se vor evita o serie de efecte negative cum ar fi **pierderea de locuri de muncă, reducerea investițiilor, creșterea prețurilor la consumator, litigii fiscale inutile și erodarea încrederii în climatul economic din România**. În locul unei taxe regresive, discriminatorie și generalizate, putem încuraja conformarea voluntară, consolidarea fiscală, investițiile și dezvoltarea economică sustenabilă.

O politică fiscală eficientă nu este aceea care taxează mai mult, ci aceea care taxează puțin și corect.

În numele inițiatorilor:

Deputat USR, Claudiu Iulius Gavril Năsui

Deputat USR, Cristina Mădălina Prună

LEGE pentru eliminarea impozitului minim pe cifra de afaceri

[illegible]

LEGE pentru eliminarea impozitului minim pe cifra de afaceri

[illegible]